SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:14

av Christofer Bergenblock och Helena Vilhelmsson (båda C)

med anledning av prop. 2025/26:271 En förändrad abortlag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska tydliggöras att rätten till abort gäller alla som vistas i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att abortlagen bör förtydligas så att kvinnor synliggörs samtidigt som lagen uttryckligen omfattar den som är gravid, oavsett juridiskt kön, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Centerpartiet välkomnar översynen och moderniseringen av abortlagstiftningen. Den nya lagen anpassas till den medicinska utvecklingen och utgår i högre utsträckning från gravida kvinnors olika behov. I centrum står rätten till en säker och tillgänglig abortvård som utgår från mänskliga rättigheter, jämställdhet och individens självbestämmande.

Tydliggör att rätten till abort gäller alla som vistas i Sverige

En fri och säker abort är en grundläggande fråga om kvinnors frihet, självbestämmande och jämlikhet. Centerpartiet anser att utländska kvinnor som vistas i Sverige ska ha samma rätt till abort som svenska kvinnor. Regeringen konstaterar att det inte finns några begränsningar i nuvarande eller föreslagen abortlag för asylsökande och papperslösa. Det är riktigt, men lagstiftning, tolkning och tillämpning måste sammantaget säkerställa att ingen avstår från vård på grund av osäkerhet, rädsla eller praktiska hinder. Detta blir särskilt viktigt utifrån att den kommande grundlagsändringen i regeringsformen om aborträtten riskerar att öppna upp för att undanta utlandsfödda kvinnor, och i övrigt endast fastslår att rätten till abort ska fastslås i egen lag, dvs. i denna abortlag.

Centerpartiet anser därför att det i abortlagen ska tydliggöras att rätten till abort gäller alla som vistas i Sverige.

Rättsliga rådet behöver ses över

Efter graviditetsvecka 18 krävs Socialstyrelsens tillstånd för abort. Tillstånd får lämnas endast om det finns synnerliga skäl och om det inte finns anledning att anta att fostret är livsdugligt. Utredningen bakom propositionen bedömde att det finns behov av en översyn av Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga, sociala och medicinska frågor (Rättsliga rådet) som handlägger och beslutar i abortfrågorna. Centerpartiet anser att en sådan översyn bör genomföras. Det rättsliga rådet är viktigt för att de ofta medicinskt och etiskt svåra bedömningarna ska bli likvärdiga och rättssäkra i hela landet. En översyn av det rättsliga rådet bör särskilt omfatta transparens, beslutsmotiveringar och bedömningsgrunder, så att den enskilda kvinnan förstår på vilka grunder beslutet om abort fattas och så att processen präglas av rättssäkerhet och förutsebarhet.

Kvinnor ska synliggöras och alla gravida omfattas

Abort är en central kvinnorättsfråga. Abortlagstiftningen är nära kopplad till kvinnors möjligheter att bestämma över sina kroppar, sin reproduktiva hälsa och sina liv. Samtidigt måste lagstiftningen vara tydlig och likvärdig för alla som kan bli gravida. Regeringen anger att ordet kvinna ska finnas kvar i abortlagen, samtidigt som lagen omfattar alla som kan bli gravida. Men att synliggöra kvinnor i lagstiftningen står inte i motsättning till att samtidigt uttryckligen fastställa att alla som kan bli gravida omfattas av lagen, även t.ex. personer med manligt juridiskt kön. Centerpartiet anser därför att abortlagen bör förtydligas så att kvinnors särskilda rättigheter och erfarenheter synliggörs, samtidigt som det uttryckligen framgår att lagen omfattar den som är gravid, oavsett juridiskt kön. Då skapar vi en tydlig och inkluderande lag. Det ligger också i linje med språkbruket i den kommande grundlagsändringen.

Christofer Bergenblock (C) *Helena Vilhelmsson (C)*